

Gemeente Boskoop
ing. R.J.A. Kervezee
Postbus 5
2770 AA BOSKOOP

GEMEENTE BOSKOOP				
nr. 0601471 wknr.				
c/nr.				
ing.	1 1 SEP 2006			v.b.
WIS		c	b en w	
			raad	

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
23 maart 2006	0601471	ff75c.06.toek.0103.sh	7 september 2006
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Flora- en faunawet, art. 75		0800-22 333 22	1

Geachte heer Kervezee,

Naar aanleiding van uw verzoek van 28 maart 2006 en aangevuld op 30 mei 2006, 20 juni 2006, 8 augustus 2006 en 31 augustus 2006, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2006/0103, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de ringslang en de groene glazenmaker, alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen; het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen en het vervoeren en onder zich hebben van de bittervoorn en de kleine modderkruiper.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op het project 'Ontsluitingsroute Boskoop-Reeuwijk'. Het doel van dit project is het aanleggen van een rondweg op grondgebied van de gemeenten Boskoop, Reeuwijk en Waddinxveen. Het gaat om het verbreden van een aantal wegen en het nieuw aanleggen van wegen. Hiertoe worden sloten gedempt, vergraven en gegraven en wordt vegetatie verwijderd. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de ringslag, van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 10, 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de bittervoorn en de kleine modderkruiper, alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9 en 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de groene glazenmaker en de platte schijfhoren.

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De ringslag is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet. De bittervoorn en de kleine modderkruiper zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder d, van de Flora- en faunawet.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit
Dienst Regelingen

Burg. de Raadtsingel 59
Postadres: Postbus 1191
3300 BD Dordrecht
Telefoon: 0800-22 333 22
Fax: 078-63 95 394

Datum   Kenmerk
7 september 2006   ff75c.06.toek.0103.sh

Vervolgblad
2

De groene glazenmaker is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 2, van de Flora- en faunawet. De ringslang en de groene glazenmaker zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De bittervoorn is tevens opgenomen in bijlage 1, behorende bij het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (28 november 2000, Stb. 525), diersoorten waarvoor dezelfde bescherming dient te gelden als voor diersoorten van communautair belang. De platte schijfhoren is geen beschermde soort in de zin van de Flora- en faunawet.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9, 10, 11 en 13, lid 1, van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; opzettelijk te verontrusten; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren; te vervoeren en onder zich te hebben.

Ontheffing

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren is geen beschermde diersoort in de zin van de Flora- en faunawet. Een ontheffing is derhalve niet aan de orde.

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 9 van de Flora- en faunawet, voor wat betreft het doden van beschermde diersoorten. Gelet op de zorgplicht, genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt echter geen ontheffing verleend voor het doden van de beschermde diersoorten.

Er is ontheffing aangevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 10 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten. Opzettelijke verontrusting is bij de voorziene werkzaamheden echter niet aan de orde. Indien u handelt overeenkomstig de zorgplicht genoemd in artikel 2 van de Flora- en faunawet is er geen sprake van het opzettelijk verontrusten van de beschermde soorten. Een ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 10 van de Flora- en faunawet is derhalve niet aan de orde.

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en soorten die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen¹ ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 3, onder j, van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, lid 6, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

¹ Bijlage I bij het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd 10 september 2004.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
7 september 2006	ff75c.06.toek.0103.sh	3

Instandhouding van de soort

Ringslang

De ringslang is niet aangetroffen in het plangebied, maar is ook moeilijk te inventariseren. De aanwezigheid van de ringslang in de omgeving van het plangebied is echter bekend. Het plangebied zelf is matig geschikt voor de ringslang, door de aanwezigheid van beschoeide oevers en een hoge mate van verstoring. Gezien de aanwezigheid in de directe omgeving is de aanwezigheid van ringslangen in het plangebied echter niet geheel uit te sluiten. Door de werkzaamheden kunnen broeihopen worden verstoord, beschadigd of vernield. In de omgeving van het plangebied resteert echter voldoende leefgebied voor deze soort. Bovendien zal het plangebied slechts in beperkte mate minder geschikt worden voor de soort, onder meer doordat voorzien is in faunapassages. Dit mitigeert een verdere versnippering van het leefgebied van de ringslang in de regio Gouda.

U geeft aan broeihopen in een daartoe geschikte periode te verwijderen. Dit is een geschikte methode om verstoring van adulte en juveniele ringslangen te voorkomen. Aangezien onbekend is hoeveel broeihopen door de aanwezige ringslangen worden gebruikt, dient elke verwijderde broeihoop te worden gecompenseerd door een nieuwe broeihoop aan te brengen in een voor de ringslang geschikte biotoop op een locatie waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden. Overige mitigerende maatregelen worden niet noodzakelijk geacht, omdat aanwezige ringslangen de werkzaamheden vanzelf zullen ontvluchten. De gunstige staat van instandhouding van de ringslang komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Bittervoorn en kleine modderkruiper

Een gericht veldonderzoek heeft plaatsgevonden, maar de bittervoorn en de kleine modderkruiper zijn niet aangetroffen. Dit onderzoek vond echter plaats in een niet-optimale periode (winter). Het is aannemelijk dat de aanwezige vissen zich op grotere diepte of andere minder koude plekken bevonden, zoals onder bruggen of in duikers. In het veenweidegebied van West-Nederland komt deze soort redelijk algemeen voor, ook in de omgeving van het plangebied. Ondanks het feit dat de bittervoorn tijdens het onderzoek niet is aangetroffen, is het voldoende aannemelijk dat deze soort in het plangebied voorkomt. Een aanvullend onderzoek wordt in dit specifieke geval niet noodzakelijk geacht.

Door het dempen en vergraven van sloten worden van de soorten vaste verblijfplaatsen verstoord, beschadigd en vernield. In het plangebied worden nieuwe watergangen gegraven. Het totale oppervlak open water zal door de voorgenomen werkzaamheden niet afnemen. Op termijn zullen de nieuwe watergangen geschikt leefgebied vormen voor de soorten. In het veenweidegebied van West-Nederland komt deze soorten bovendien redelijk algemeen voor. Om de negatieve effecten van de werkzaamheden voor de soorten zoveel mogelijk te beperken, stelt u de volgende maatregelen voor:

- Alvorens watergangen worden gedempt, dienen nieuwe watergangen gegraven te worden. Het dempen/vergraven van sloten wordt bij voorkeur in het najaar (september/oktober) uitgevoerd.
- De sloten worden, indien nodig, afgedamd en op één plaats verdiept. De waterstand wordt verlaagd tot circa 20 centimeter.
- Eventueel aanwezige vissen worden gevangen en overgeplaatst naar geschikt water in de nabije omgeving.
- De modder dient in verband met het wegkruipen van de kleine modderkruiper, goed te worden doorzocht.
- Zoetwatermosselen, van belang voor de bittervoorn, dienen te worden overgezet.

De door u voorgestelde mitigerende maatregelen zijn onvoldoende uitgewerkt. In de ontheffing zullen derhalve aanvullende voorwaarden worden gesteld. De gunstige staat van instandhouding van de bittervoorn en de kleine modderkruiper komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Groene glazenmaker

De aanwezigheid van de groene glazenmaker is niet gericht onderzocht; het onderzoek heeft zich beperkt tot de aanwezigheid van krabbescheervegetaties. De groene glazenmaker is voor de voortplanting en overwintering echter afhankelijk van krabbescheervelden. Bovendien is de aanwezigheid van de groene glazenmaker in (delen van) het plangebied en de omgeving bekend uit eerder onderzoek². Het is voldoende aannemelijk dat de groene glazenmaker in het plangebied voorkomt; in dit specifieke geval wordt een nader onderzoek niet noodzakelijk geacht. Bij de realisatie van een tweetal aansluitingen van de rondweg op bestaande wegen kan het noodzakelijk zijn de aanwezige krabbescheervelden te verwijderen. Dit kan leiden tot een verstoring en beschadiging van vaste rust- en verblijfplaatsen van de groene glazenmaker. Deze aantastingen zijn echter zeer beperkt, mede gezien het voorkomen van de groene glazenmaker in de directe omgeving van het plangebied.

Door u wordt voorgesteld om de volgende aanvullende maatregelen te treffen om bedreigde krabbescheervegetaties te behouden, dan wel nieuw te ontwikkelen (in samenhang met de noodzakelijke compensatie oppervlak open water):

- Voor nieuwe groeiplaatsen dient nieuw open water gecreëerd te worden in niet verveende polders zonder onderbemaling. Het weidegebied bij Randenburg-West lijkt hier goede potenties voor te hebben. Hierbij moet aandacht geschonken worden aan het verkrijgen van de juiste waterkwaliteit.
- Daar waar slootdelen met krabbescheervegetaties (geheel of gedeeltelijk) worden gedempt, dienen krabbescheervegetaties te worden verplaatst naar andere delen van de watergang indien die daar geschikt voor zijn en er aldaar nog geen krabbescheervegetaties voorkomen.
- Indien verplaatsing in dezelfde sloot niet mogelijk is, dient de krabbescheervegetatie verplaatst te worden naar andere potentieel geschikte sloten zonder krabbescheer of naar waterelementen die nieuw worden aangelegd (bijvoorbeeld bermsloten, compensatiewater).
- Instellen van een krabbescheervriendelijk onderhoud in watergangen met krabbescheer.

De door u voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen zijn voldoende uitgewerkt. Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat het behoud van de leefgebiedfuncties van de groene glazenmaker het uitgangspunt dient te zijn, ook wanneer de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt. Pas wanneer dit niet mogelijk blijkt, komen mitigatie en compensatie aan de orde. Het verplaatsen van krabbescheer dient plaats te vinden buiten de periode waarin de eiafzetting plaatsvindt, die loopt van eind juli tot begin september. Daarnaast is de winterperiode ongeschikt voor het verplaatsen, omdat zowel krabbescheer als de larven van de groene glazenmaker zich dan onder water bevinden.

² De Vries, H.H. & R. Ketelaar, 2003. De groene glazenmaker in Zuid-Holland. Rapport VS2003.18, De Vlinderstichting, Wageningen

De meest geschikte periode voor het verplaatsen van krabbescheer is derhalve na het aan het wateroppervlak verschijnen van de planten (eind april/begin mei) en voor de periode van eiafzet (begin juli). De gunstige staat van instandhouding van de groene glazenmaker komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de bovengenoemde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Andere bevredigende oplossing en belang van de ingreep

Uit de bij de aanvraag aangeleverde documenten blijkt dat een groot aantal alternatieven is onderzocht, waarbij verschillende belangen zijn overwogen. De natuurwaarden waren hierbij mede sturend, alhoewel onduidelijk is op welke wijze de aanwezigheid van strikt beschermde soorten een rol heeft gespeeld. De te verwachten effecten ten aanzien van de aanwezige strikt beschermde soorten zijn echter zeer beperkt. Bovendien is het niet te verwachten dat de keuze voor een andere variant, waarbij werkzaamheden in andere delen van de betreffende polders noodzakelijk zullen zijn, minder negatieve effecten op de aanwezige strikt beschermde soorten zal betekenen. Alle soorten komen immers redelijk algemeen voor binnen de regio. Ten aanzien van de natuurwaarden in het algemeen wordt een compensatieplan ten uitvoer gebracht en daarnaast worden maatregelen getroffen om het doden en verwonden van individuen van strikt beschermde soorten te voorkomen. Het project waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, is daarom zowel probleemoplossend als bevredigend. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Gesignaleerde soorten

Ik wil u erop wijzen dat in het bij de aanvraag gevoegde natuurwaardenonderzoek melding wordt gemaakt van de (mogelijke) aanwezigheid van het waterdrieblad in of in de nabije omgeving van het plangebied. U heeft er echter voor gekozen om voor deze soorten geen ontheffing aan te vragen. Ik wil u er, wellicht ten overvloede, op wijzen dat wanneer u bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten dreigt te overtreden, u de werkzaamheden dient stil te leggen en alsnog ontheffing voor deze soorten dient aan te vragen.

Vogels

U voorkomt de overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten is dit een geschikte werkwijze. Wellicht ten overvloede wijs ik u erop dat in het kader van de Flora- en faunawet voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Indien het onvermijdelijk is dat broedgevallen binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden worden verstoord, dient u hiervoor een aanvullende ontheffing aan te vragen. Ontheffingen voor versturende werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden slechts bij hoge uitzondering verleend. Veelal is er het alternatief om de werkzaamheden uit te stellen tot na de broedperiode van aanwezige soorten. Het is op grond van de Flora- en faunawet tevens toegestaan om te voorkomen dat vogels tot broeden komen.

Datum   Kenmerk
7 september 2006   ff75c.06.toek.0103.sh

Vervolgblad
6

Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van standvogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zoals holen van spechten en roestplaatsen van uilen, jaarrond zijn beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

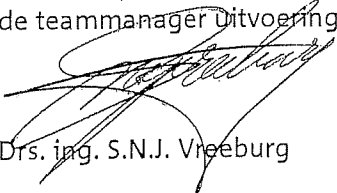
Bezwaar

Het kan zijn dat u het met deze beslissing niet eens bent. U kunt dan (net als andere belanghebbenden) binnen zes weken na de verzenddatum van deze brief, bezwaar maken. U doet dit door een brief te sturen aan Dienst Regelingen, afdeling Juridische Zaken, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht. Uw bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres
- de vermelding: 'ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet' en het aanvraagnummer
- een afschrift van deze brief
- de redenen van uw bezwaar
- de datum van uw bezwaarschrift
- uw handtekening

Als u iemand machtigt namens u bezwaar te maken, vergeet u dan niet een door u ondertekende machtigingsverklaring mee te sturen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager Uitvoering Dienst Regelingen,

Drs. ing. S.N.J. Vreeburg

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit

Naar aanleiding van het verzoek van de heer R. Kervezee
namens de De Woningstichting, op 28 maart 2006 en aangevuld op 30 mei 2006, 20 juni 2006,
8 augustus 2006 en 31 augustus 2006

gelet op artikel 75, lid 5 en 6 onderdeel c van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Gemeente Boskoop
Adres:	Raadhuisplein 1
Postcode en woonplaats:	2771 EK BOSKOOP
Voor het tijdvak van:	7 september 2006 tot en met 4 juni 2011

ONTHEFFING

FF/75C/2006/0103

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de ringslang (*Natrix natrix*) en de groene glazenmaker (*Aeshna viridis*), alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 11 en 13, lid 1 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het vangen, bemachtigen of met het oog daarop opsporen; het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen en het vervoeren en onder zich hebben van de bittervoorn (*Rhodeus sericeus*) en de kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied tussen Boskoop en Reeuwijk, met de Amersfoortcoördinaten x 170/108 en y 453/455, één en ander zoals op de kaart in figuur 2 'Plankaart wegtracé' in het rapport 'Beoordeling beschermde soorten inpassingsgebied rondweg Boskoop/Reeuwijk-dorp' (Bureau Waardenburg, 2006).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen.
4. De Gemeente Boskoop (hierna te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.

5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden. De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:
- volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
  - soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
  - de handelingen die mogen worden verricht;
  - plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
  - omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
  - periode waarvoor de machtiging geldt.
- De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifieke voorwaarden

- De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de seizoensactiviteiten van de beschermde soorten waarvoor ontheffing wordt verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (winter en voortplanting) te voorkomen.
- Geschikte krabbescheervelden dienen te worden gespaard. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is, dienen deze velden te worden verplaatst.
- Het verplaatsen van krabbescheer dient plaats te vinden buiten de periode waarin de eiafzetting plaatsvindt, die loopt van eind juli tot begin september. Daarnaast is de winterperiode ongeschikt voor het verplaatsen van onder water overwinterende larven. De meest geschikte periode voor het verplaatsen van krabbescheer is derhalve na het aan het wateroppervlak verschijnen van de planten (eind april/begin mei) en voor de periode van eiafzet (begin juli).
- Te verwijderen (potentiële) broeihopen van ringslangen dienen voorafgaand aan versturende werkzaamheden te worden verwijderd in een daartoe geschikte periode, wanneer ringslangen er geen gebruik van maken.
- Elke verwijderde broeihoop dient te worden gecompenseerd door een nieuwe broeihoop aan te brengen in een voor de ringslang geschikte biotoop op een locatie waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden.
- In verband met de beperkte afstanden die de bittervoorn en de kleine modderkruiper kunnen afleggen, dienen te dempen sloten die langer zijn dan 25 meter te worden afgedamd en vervolgens leeggevestigd. Hierbij dient nadrukkelijk ook de modderlaag te worden onderzocht op aanwezige kleine modderkruipers en zoetwatermosselen. Gevangen individuen dienen te worden uitgezet in een geschikte biotoop in de directe omgeving waar geen werkzaamheden (meer) plaatsvinden. Aanwezige zoetwatermosselen dienen eveneens overgezet te worden.
- In sloten of delen daarvan die korter zijn dan 25 meter kunnen de aanwezige vissen vooruitlopend op de demping worden opgejaagd met behulp van een schepnet. Door met het schepnet door het water te waden, waarbij ook de modderlaag wordt meegenomen, kunnen vissen worden verjaagd. Aanwezige zoetwatermosselen dienen overgezet te worden naar een geschikte biotoop in de directe omgeving van het plangebied waar geen werkzaamheden (meer) worden uitgevoerd. Eventueel kunnen met het schepnet vissen worden gevangen en overgezet.

14. Waar slootkanten worden vergraven dienen aanwezige kleine modderkruipers voorafgaand aan de graafwerkzaamheden te worden verjaagd door met een schepnet door het water te waden, waarbij nadrukkelijk ook de modderlaag wordt meegenomen.
15. Bovenstaande mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing wordt verleend.
16. Bovenstaande mitigerende maatregelen dienen in een ecologisch werkprotocol opgenomen te worden. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol uitgevoerd te worden.

Overige voorwaarden

17. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden.
18. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 7 september 2006

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering Dienst Regeling

Drs. Ing. S.N.J. Vreeburg

¹ Onder een ter zake kundige wordt verstaan een persoon die:

- Op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- Als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus en/of
- Zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, VOFF, SOVON, etc.)

Ontheffing flora en fauna

Projectomschrijving

A. Tussen Boskoop en Reeuwijk ligt een gebied dat voor een groot deel in gebruik is door de aanwezige boomkwekerijen. Voor het andere deel gaat het met name om graslandpercelen. Het plangebied bestaat uit een slagenlandschap en maakt van oorsprong deel uit van het grote Hollandse veenweidegebied.

In het plangebied zijn de meeste wegen smal met aan beide zijden water. Vanwege de vele boomkwekerijen in het gebied komt er veel vrachtverkeer in het gebied. De combinatie van smalle wegen en veel vrachtverkeer leidt tot opstoppingen en onveilige situaties. Daarom is besloten het wegennet aan te pakken. Na vele varianten bekeken te hebben is uiteindelijk gekozen voor het voorliggende tracé, de zogenaamde oostelijke rondweg (zie kaart). Het gaat om het verbreden van een aantal wegen en het nieuw aanleggen van wegen. De aan te leggen rondweg ligt op grondgebied van de gemeenten Boskoop en Reeuwijk en voor een klein deel van Waddinxveen.

Het gaat om het volgende tracés (zie ook de kaart):

- Insteek, deze weg wordt verbreed tot 6,5 meter met aan de zuidzijde een vrijliggend fietspad met een breedte van 2,7 m;
- Voshol, van de Alfensevaart tot de Spoelwijkerlaan, deze weg wordt verbreed tot 6,5 meter met daarnaast een vrijliggend fietspad;
- Wijkdijk, de huidige weg wordt fietspad en aan de westkant is een 6,5 m brede weg gepland;
- De Wijkdijk wordt verlengd in zuidelijke richting met een nieuw tracé, dit gedeelte krijgt ook een breedte van 6,5 m;
- Parallel aan de Middeweg wordt eveneens een nieuw tracé aangelegd met een breedte van 6,5 m;
- Vanaf de parallelle Middeweg wordt een aansluiting gemaakt op de reeds bestaande Middeweg;
- Parallel met de Middeweg wordt eveneens een nieuw tracé aangelegd met een breedte van 6,5 m;
- Op een gegeven moment loop het tracé in westelijke richting, via de nieuw aan te leggen Randenburg oost en west naar de provinciale weg N207, dit wegtracé krijgt een breedte van 6,5 m;
- Verder zal de Middeweg tussen de Reijerskoop en de Middeweg gereconstrueerd worden. Deze weg wordt aan de oostzijde verbreed tot 6,5 meter.
- Vanaf de Randenburg is een aansluiting met Reeuwijk-Dorp gepland, deze aansluiting bestaat uit reconstructie van de Randenburgseweg en de Nieuweweg en uit een nieuw aan te leggen weg (6,5 m breed) in het verlengde van de Nieuweweg die na twee bochten aansluit op de Reewal.

De amerfoortse coördinaten van het plangebied zijn x107/108 en Y 453/453/455.

B. Het plangebied is géén of maakt géén deel uit van een Natura 2000 gebied of beschermd natuurmonument. Ten zuidoosten van het plangebied ligt het Vogelrichtlijngebied 'Broekvelden/Vettenbroek'.

C. De periode waarvoor ontheffing wordt aangevraagd is de maximale periode van vijf jaar. Dit omdat het totale traject van de rondweg in verschillende tracés wordt geknipt, die in de loop van de tijd worden uitgevoerd. De Insteek en het Voshol en de zuidelijke rotonde met de Randenburg-west zijn de eerste tracés die uitgevoerd zullen worden. In deze jaren zal in het broedseizoen geen werkzaamheden in open graslanden en werkzaamheden die betrekking hebben op het verwijderen van opgaande vegetatie plaatsvinden.

D-Q. Door Bureau Waardenburg bv, adviseurs voor ecologie & milieu, is een quick scan in het kader van de Flora- en faunawet gemaakt. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in het rapport 'Beoordeling beschermde soorten inpassingsgebied rondweg Boskoop/ Reeuwijk-dorp', dat in februari 2006 is opgesteld. In de leeswijzer van dit rapport is o.a. aangegeven waar de te verwachten effecten op de soort en de gevolgen op de gunstige staat van instandhouding van de voorgenomen activiteiten zijn te vinden in het rapport. Zie pag. 3 en 4 van het bijgevoegde rapport.

R. De boomteelt in de regio Boskoop is door het Rijk in de Nota Ruimte erkend als greenport, één van de cruciale groene economieën in Nederland. Het gebied tussen Boskoop en Reeuwijk ligt een typisch veenlandschap, met smalle wegen met daarlangs brede watergangen. Het sluipverkeer en zware vrachtverkeer op de smalle wegen belemmeren het huidige functioneren van de boomkwekerijen in het gebied. Door het verbreden van de wegen en aanleggen van vrijliggende fietspaden verbetert de doorstroming en de verkeersveiligheid.

Om de bereikbaarheid te verbeteren en de verkeersveiligheid te vergroten wordt in het plan infrastructuur Boskoop-Reeuwijk een aantal maatregelen genoemd om de ontsluitingsroute van de Halve Raak tot Randenburg aan de oostkant van Boskoop te realiseren.

In juli 2005 heeft Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland het Ontwerpplan infrastructuur Boskoop-Reeuwijk vastgesteld als raamplan. In het genoemde plan is de uiteindelijke keuze voor het definitieve tracé voor de rondweg Boskoop-Reeuwijk verder uitgewerkt. In de jaren daarvoor is uitgebreide inspraak en discussie geweest over verschillende varianten. Deze discussie heeft in eerste instantie plaats gevonden in het kader van het Herinrichtingsplan Boskoop, dat in 1998 is vastgesteld. In eerste instantie heeft de Gebiedscommissie 116 ontsluitingsroutes geformuleerd naar kansrijke aansluitpunten op het omliggende hoofdwegennet. Hieruit heeft de commissie 13 varianten nader onderzocht. Op basis van uitgangspunten en criteria heeft de gebiedscommissie uit de 13 varianten drie alternatieven en vervolgens een consensusalternatief gekozen.

Naast de redenen van de verbetering van de bereikbaarheid en het vergroten van de verkeersveiligheid is de aanleg van de ontsluitingsroute van groot belang voor de woongebieden langs o.a. de Reijerskoop, Rijnveld en het zuidelijke deel van de Goudse Rijkweg. Door het realiseren van de nieuwe ontsluitingsweg (reconstructie van wegen en nieuw aan te leggen wegen) wordt het vrachtverkeer in de gebieden waar meer mensen wonen sterk verminderd en worden bepaalde wegen zelfs afgesloten voor het vrachtverkeer.